

Institutionen för ekonomi

Rob Hart

Tentamen, del 1

Makroekonomi NA0133

5 juni 2014

Skrivtid 90 minuter.

Regler

Svara på 2 frågor. (Vid svar på fler än 2 frågor räknar jag $2 \times$ genomsnittspoäng per fråga.) Det finns 3 frågor att välja på.

Varje fråga ger högst 20 poäng. Om en fråga är uppdelad ger varje del lika många poäng.¹

Svara på detta häfte, i de angivna luckorna. Skriv din kod på framsidan, ovan; skriv inte ditt namn någonstans. Om du måste ha mer plats, skriv på den tomma ytan i slutet på varje fråga. Om inte det räcker, skriv på baksidan och hänvisa dit från luckan. Observera dock att ett optimalt svar ryms inom den angivna ytan.

Tillåtna hjälpmedel: skrivmedel, linjal och miniräknare.

Legitimation uppvisas vid inlämnandet av tentan.

Råd

Besvara frågorna utifrån den på kursen behandlade ekonomiska teorin, använd relevanta ekonomiska begrepp och förklara deras innebörd.

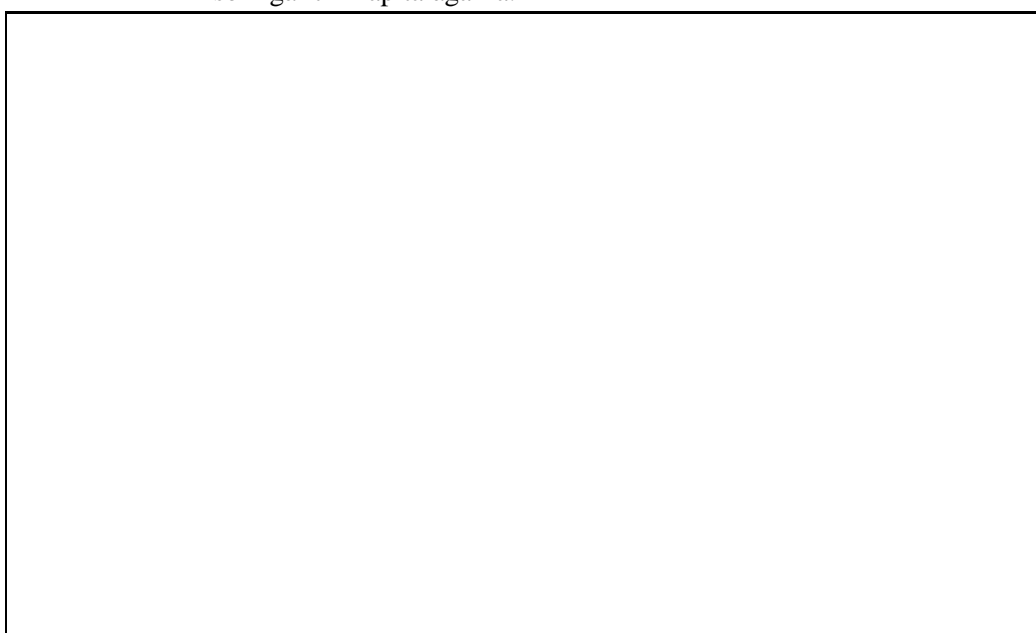
Det är inte alltid att du uppmanas i frågan att förklara dina svar, dock är en verbal förklaring, oftast med hjälp av diagram, nödvändig i de allra flesta fall för att kunna erhålla maximal poäng på en delfråga. Detta gäller även för matematiska beräkningar. På matematiska uppgifter kan en noggrann grafisk (istället för algebraisk) lösning ge full poäng. Axlar och kurvor måste alltid förses med beteckningar.

Vissa frågor kan vara enhetliga (utan delfrågor). Här krävs det att du skriver välstrukturerat – det handlar alltså inte om att rabbla upp allt du kan om ämnet eller närliggande ämnen!

¹T.ex. om det finns fyra delfrågor – (a), (b), (c), och (d) – ger varje delfråga högst 5 poäng.

1. I en ekonomi i långsiktig jämvikt finns det 140 personer, 100 som jobbar och 40 som har gått i pension. De som jobbar tjänar 80 kronor per kvartal (tre månader) i lön, samt 20 kronor som avkastning på sitt kapital. Av dessa 100 kronor spenderar de 70 på konsumtion, och sparar resten. De som har gått i pension får 30 kronor per kvartal som avkastning på sitt kapital, och spenderar 55 kronor per kvartal på konsumtion. De finansiella transaktionerna sköts av banker som lånar ut pengar som blir över till företagen som vill investera i sitt kapital.

- (a) Illustrera det cirkulära flödet. Ange också följande, med enheter:
(i) BNP; (ii) investering som andel av BNP; (iii) andel av BNP som går till kapitalägarna.

- (b) i. Under ett kvartal—vi kallar det för kvartal 1—sprids oro i ekonomin angående framtiden, och hushållen drar ned på sin konsumtion med 1000 kronor totalt. Förklara vad som händer detta kvartal med företagens lagerinvesteringar. Hur reagerar företagen på dessa förändringar, enligt Keynes?
- ii. Under kvartal 2 ser hushållen ljusare på framtiden igen, och de återgår till att konsumera samma andel av sin inkomst som tidigare. Återhämtar sig ekonomin med en gång? Förklara!

(c) I en modern ekonomi—som till exempel Sverige—finns det en regering som drar in skatter och betalar för vård, utbildning, mm, samt en centralbank som bestämmer den kortsiktiga räntan i ekonomin. Vilka *aktiva* åtgärder brukar dessa agenter (regering och centralbanken) ta när konjunkturen vänder nedåt? Förklara kortfattat.

---

2. Antag 1000 personer i en enkel ekonomi på en isolerad ö. Det finns kapitalvaror—verktyg—och varje arbetare med ett verktyg är dubbelt så produktiv som en arbetare utan något verktyg. Det är den 1 januari 1960, det finns 1000 verktyg på ön (ett till varje person), och BNP per capita, Y , är 200 kronor/år. 200 personer jobbar med verktygstillverkning, och dessa lyckas tillverka 100 verktyg per år. Samtidigt går 10 procent av alla använda verktyg sönder i slutet på varje år.

(a) i. Visa att ekonomin är i långsiktig jämvikt. Vad är C och I ?

---

ii. 1 januari 1961 förstörs 50 procent av verktygen i en brand. Vad är BNP direkt efter branden?

---

iii. Förklara vad som händer åren efter branden.

(b) En ekonomon påpekar att Kineserna investerar 50 procent av sin BNP i nytt kapital, och därmed växer deras BNP mycket snabbt. Hur bör öborna göra om de vill få till långsiktig tillväxt i sin BNP? Illustrera gärna ditt svar med exempel från verkligheten.
